

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Aktualitātes vakcinācijas jomā. Citas aktualitātes

27.04.2023.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pasaules imunizācijas nedēļa 24.-30.aprīlī

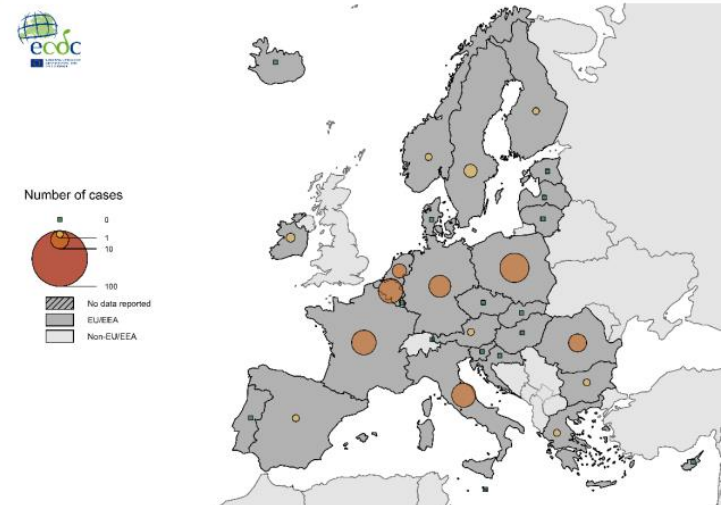
Pasaules Veselības organizācija uzsver, ka viena no Covid-19 pandēmijas sekām ir nepietiekama bērnu un pieaugušo vakcinācija pret nopietnām infekcijas slimībām, tāpēc šī gada Pasaules imunizācijas nedēļas moto ir “Lielā panākšana” (“The Big Catch-Up”), lai vairotu izpratni par kritiski svarīgu un savlaicīgu nepieciešamību vakcinēt bērnus un pieaugušos, kuri iekavējuši valsts garantētu vakcināciju.

2022. gadā pret masalām, masaliņām un epidēmisko parofītu uzņēmīgu bērnu skaits ir pieaudzis: 14 bērni no simts nav saņēmuši revakcināciju 7 gadu vecumā.
(2019. gadā tie bija 11 bērni no 100)

Šogad, pēc trīs gadu pārtraukuma, Latvijā ir reģistrēts masalu gadījums, iepriekš 2019.gadā bija 3 gadījumi, bet 2018.gadā 24 masalu gadījumi.

Figure 1. Number of measles cases by country, EU/EEA, 2022

2022. gadā 15 no 30 ES/EEZ dalībvalstīm ziņoja par 127 masalu gadījumiem, 2023.gadā ziņots par 57 gadījumiem (līdz 15.nedēļai)

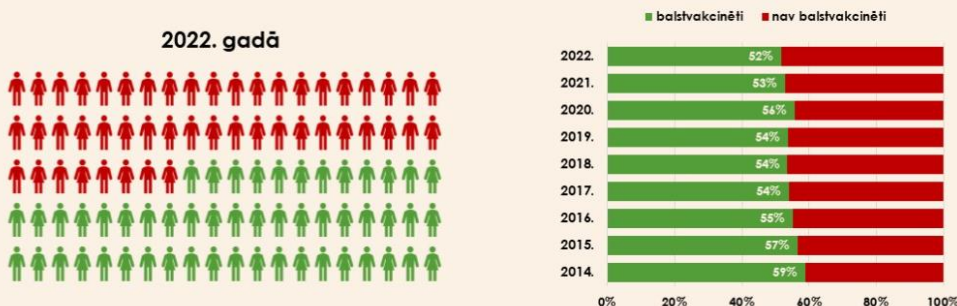
Pasaules imunizācijas nedēļa 24.-30.aprīlī (2)

Slimību profilakses un kontroles centrs

2022. gadā pret difteriju un stingumkrampjiem uzņēmīgu pusaudžu skaits ir pieaudzis: 18 pusaudži no simts nav saņēmuši balstvakcināciju.
(2019. gadā tie bija 13 pusaudži no 100)

2022. gadā gandrīz katrs otrais (48%) pieaugušais vecumā no 25 gadiem **nebija pasargāts no difterijas un stingumkrampjiem, jo nebija balstvakcinēts.**
Tas ir zemākais rādītājs kopš 2014. gada.

Šogad, pēc trīs gadu pārtraukuma, Latvijā tika reģistrēti 2 difterijas vietējas izcelsmes gadījumi, t.sk. viens letāls gadījums.

Laika periodā no 2009. līdz 2019. gadam Latvijā reģistrēti 119 difterijas gadījumi, deviņi no tiem jeb 7,6% beigušies letāli.

2023. gadā (līdz 4. aprīlim) ES/EEZ tika ziņots par 20 difterijas gadījumiem, t.sk. četriem ievestiem gadījumiem (no Afganistānas, Sīrijas un Filipīnām), četriem vietējiem gadījumiem un 12 gadījumiem izcelšana nav noskaidrota.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Pasaules imunizācijas nedēļa 24.-30.aprīlī (3)

Vairāk informācijas:

<https://www.spkc.gov.lv/lv> ,
<https://www.facebook.com/SPKCentrs/>
<https://twitter.com/SPKCentrs>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/european-immunization-week-2023>

<https://www.who.int/europe/news-room/events/item/2023/04/23/default-calendar/european-immunization-week-2023>

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) 2023. gada 5. aprīļa ziņojums par Covid- 19 vakcināciju 2023.gadā *

Covid-19 infekcija turpina radīt augstu inficēšanās un smagas klīniskas gaitas risku neaizsargātām iedzīvotāju grupām, it īpaši vecāka gadagājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar hroniskām slimībām.

ES/EEZ valstu epidemioloģiskās uzraudzības dati liecina par lielāku hospitalizācijas, intensīvās terapijas nodaļu noslogojumu, ilgāku uzturēšanās laiku stacionāros un nāves gadījumu pieaugumu personām vecumā no 65 līdz 79 gadiem un virs 80 gadiem.

Covid-19 infekcijas pacēlumi tiek novēroti ar 2 – 3 mēnešu periodiskumu un katrā jaunā saslimstības vilnī strauji pieaug hospitalizēto vecāka gadagājuma cilvēku skaits, kuru hospitalizācijas pamatdiagnoze ir ne tikai Covid-19 infekcija, bet arī dažādu hronisku slimību paasinājums.

* *Interim public health considerations for COVID-19 vaccination roll-out during 2023,*
<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/interim-public-health-considerations-covid-19-vaccination-roll-out-during-2023>

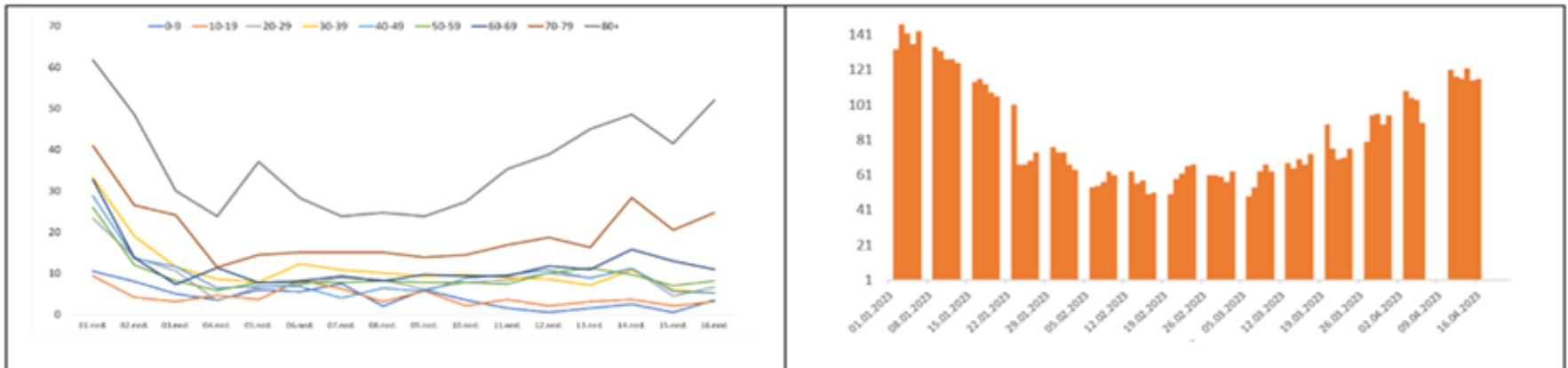

SPKC epidemioloģiskās uzraudzības dati

Slimību profilakses un kontroles centrs

Visaugstākā Covid-19 saslimstība tiek novērota personām vecuma grupā “80 gadi un vairāk” (1. attēls), kā arī Covid-19 pacientu skaita pieaugums slimnīcās (2. attēls) pārsvarā ir saistīts ar minētās vecuma grupas personu stacionēšanu ar Covid-19 infekciju.

No 2022. gada septembra līdz 2023. gada februārim katrs trešais pacients (33,5%), kas tika stacionēts ar pamatdiagnozi Covid-19 bija vecumā virs 80 gadiem. Turklāt, 61,6% no visiem mirušiem pacientiem ar nāves pamatcēloni Covid-19 bija vecumā virs 80 gadiem.

1. attēls. Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju pa vecuma grupām (2023.gada 1.nedēļa – 16. nedēļa)

2. attēls. 7 dienu kumulatīvais Covid-19 gadījumu skaits un pacientu skaits stacionāros (pa dienām)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

SPKC epidemioloģiskās uzraudzības dati (2)

Inficēšanās. Centra epidemioloģiskās uzraudzības dati liecina, ka personām vecuma grupā virs 80 gadiem, kuri ir saņēmuši 2. balstvakcināciju, Covid-19 infekcija konstatēta **3 reizēs retāk**, nekā nevakcinētām personām attiecīgajā vecumā, salīdzinot datus par periodu no 2022. gada septembra līdz 2023. gada martam uz 100 000 vakcinētiem ar 2. balstvakcināciju un uz 100 000 nevakcinētām personām.

Stacionēšana. Par periodu no 2022. gada septembra līdz 2023. gada martam uz 100 000 personām, kuras ir saņēmušās 2. balstvakcināciju, personas vecumgrupā virs 80 gadiem tika stacionētas **4,7 reizēs retāk**, nekā nevakcinētas personas.

Letāls iznākums. Letāli iznākumi Covid-19 pacientiem ar 2. balstvakcināciju konstatēti **13,3 reizēs retāk**, nekā nevakcinētajiem.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Riska grupu vakcinācija 2023.gadā*

ES/EEZ valstīs tiek plānota 2023. gada rudenī, kombinējot vakcināciju pret Covid-19 infekciju ar vakcināciju pret sezonālo gripu.

ECDC eksperti uzsver, ka izšķirošas ir rudens vakcinācijas kampaņas, kas vērstas uz vecākām vecuma grupām un citām augsta riska populācijas grupām.

2023. gada 20. – 23. martā Pasaules Veselības organizācijas Imunizācijas ekspertu stratēģiskā padome (SAGE) pārskatīja Covid-19 vakcinācijas riska grupu prioritātes, uzsverot, ka augstas prioritātes grupā esošajiem indivīdiem ieteicams veikt balstvakcināciju 6 vai 12 mēnešus pēc pēdējās saņemtas vakcīnas devas, nosakot intervālu atkarībā no tādiem faktoriem kā vecums un imūnkompromitējošs veselības stāvoklis.**

**SPKC 24.04.2023. vēstule ārstu profesionālajām asociācijām Nr. 1-8.2/2023/745, pielikumā informācija par vakcinācijas pret Covid-19 efektivitāti un ECDC apsvērumiem par vakcināciju pret Covid-19 infekciju*

***https://cdn.who.int/media/docs/default-source/immunization/sage/2023/march-2023/sage_march_2023_meeting_highlights.pdf?sfvrsn=a8e5be9_4*

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Riska grupu vakcinācija 2023.gadā (2)

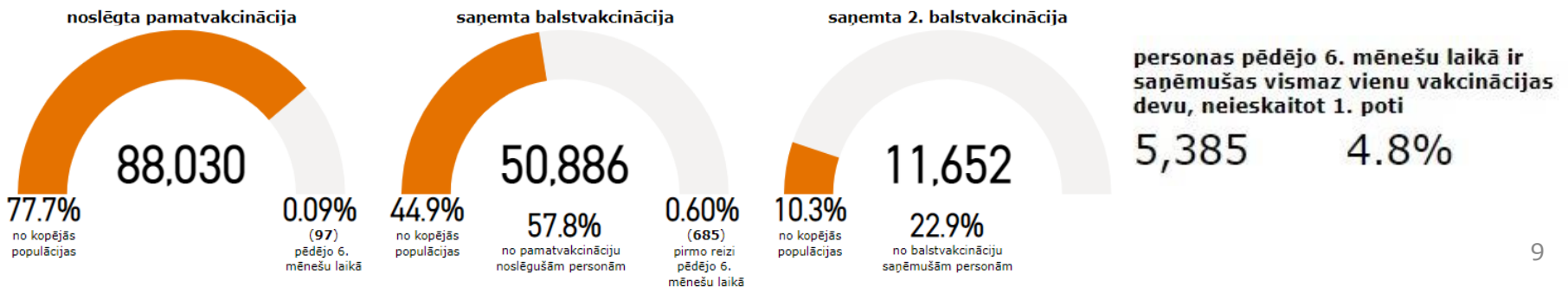
Tomēr, ņemot vērā, ka:

- Covid-19 infekcija joprojām apdraud vecāka gadagājuma cilvēkus un cilvēkus ar hroniskām slimībām (piem. cilvēkus ar imūndeficītu),
- kritiski zemo balstvakcinācijas aptveri minēto riskam pakļauto cilvēku vidū (skat. zemāk), arī patlaban būtu apsverama riska grupu piederušo personu, sevišķi pacientu vecumā 80 gadi un vairāk, kā arī cilvēku ar nopietnu imūndeficītu, vakcinācija pret Covid-19 infekciju.

Katrs gadījums ir jāvērtē individuāli, ņemot vērā inficēšanās riskus un intervālu no iepriekš veiktās vakcinācijas saskaņā ar šādām rekomendācijām:

- 75 gadi un vairāk – ne ātrāk kā 6 mēneši;
- visa sabiedrība un tai skaitā 60-74 gadi – ne ātrāk kā 12 mēneši;
- seniori ar vairākām hroniskām slimībām vai izteikti lieku ķermeņa masu – ne ātrāk kā 6 mēneši

Vakcinācijas aptvere vecuma grupā 80+

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Putnu gripa

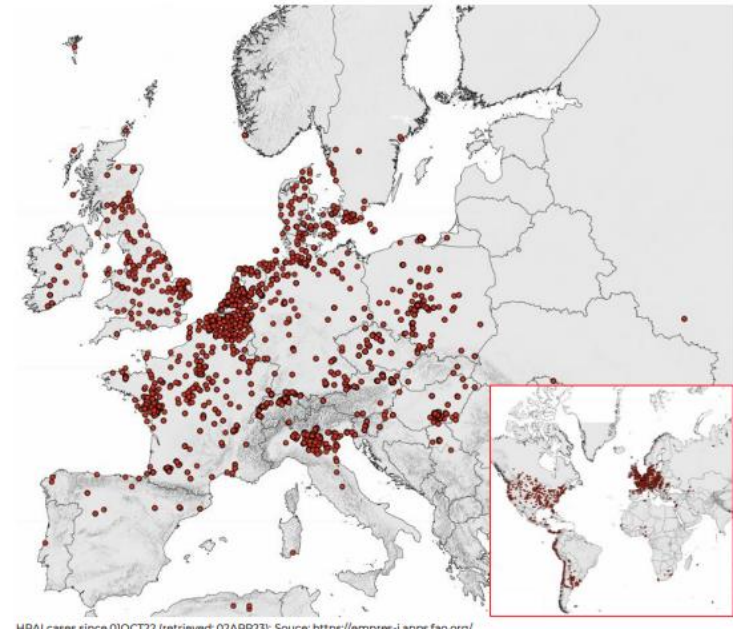
ECDC: epidemioloģiskā situācija saistībā ar putnu gripu Eiropā un pasaulē pasliktinās, pieaugot infekcijas izplatības riskam saistībā ar gājputnu pavasara migrāciju.

Putnu gripas gadījumi novēroti arī citu savvaļas un mājdzīvnieku sugu vidū.

Cilvēku saslimšanas gadījumi ar putnu gripu tiek konstatēti lielākoties pēc ilglaicīga un tuva kontakta ar inficētiem dzīvniekiem vai mirušiem putniem, t.sk. mājputniem, kad nav ievēroti drošības pasākumi, piem., nav izmantoti IAL (cimdi, sejas maska vai respirators), tomēr ir gadījumi, kad inficēšanās notikusi, atrodoties piesārņotā vidē vai saskarē ar vīrusa piesārņotām virsmām.

Aizdomu gadījumā (gripai līdzīgi simptomi un kontakts ar dzīvniekiem vai mirušo savvaļas putnu vai mājputnu vai citu dzīvnieku) **nekavējoties ziņot SPKC un rīkoties saskaņā ar SPKC sagatavotām rekomendācijām :**

<https://www.spkc.gov.lv/lv/media/18654/download?attachment>

Augsti patogēna putnu gripa tiek uzskatīta par endēmisku savvaļas putniem Eiropā

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Paldies par uzmanību!

27.04.2023.